

Erna Tehlárová - životopis

Narodila se v obci Kovářská (Schmiedeberg) 18. října 1932 do velmi chudé rodiny. Celá rodina byla německá. Krátce před válkou nastoupila do obecné školy v Kovářské.

Prvních pár let války byl v okolí klid, nic zvláštního se nedělo, až od roku 1943 prožívali hrůzy spojené s válkou. Sice přímo obec bombardována nebyla, ale zato často byly poplachy, které se opakovaly i několikrát za noc. Obyvatelé museli utíkat do lesů. Pod železničním viaduktem muži zřídili úkryt, na zemi položili prkna a lidé se tam namačkaní krčili a děti brečely. Někdy ani nedošli domů a museli utíkat zpátky. Ten zvuk a rámus slyšela ještě dlouho po válce a bála se každého letadla a většího hluku. Maminka paní Tehlárové Anna měla vždy připravené napečené obyčejné placky, a v bandasce černou kávu. A to si brali do krytu. Placky pekla do zásoby, nakrájela a usušila je jako suchary. Takhle to dělali všichni. Hodně v tu dobu vynechávala školu, protože byla nevyspalá a vystrašená. Okna museli v celé vesnici mít po celou dobu zatemněná, aby v noci nebylo vidět žádné světlo a letci neviděli, že přelétávají nad vesnicí. Když potkala učitele, musela jsem vždy hajlovat. Nikdo si nedovolil neuposlechnout. Během války a krátce po ní chodili s bratrem Harrym do 10 km vzdálených vesnic prodávat borůvky a houby a občas vypomohli na polích. Třeba jen za vajíčko, mouku nebo jen trochu obilí, které doma semleli, a maminka z toho upekla placky. Peklo se i z rozemletých slupek od brambor.

Když skončila válka, tak to pro německé obyvatele bylo ještě horší. Většina musela do odsunu, jejich rodina také. Všechny věci naložili na žebříňák a na osobu si mohli vzít jenom cca 50 kg věcí. Dojeli ale pouze do Vejprtu a tam za nimi přijel mistr z práce z továrny Kalla (lidově zvaná „Rybičkárna“ – fabrika na zpracování ryb), kde v té době pracoval její bratr. Ten zařídil, aby se vrátili, protože potřeboval bratra v práci. České děti se s nimi nesměly bavit, museli nosit na rukou bílé pásky, aby se odlišili. Potraviny byly na lístky, ale Češi měli přednost, dostávali 2 až 3x více potravin než Němci. Nemohli chodit na zábavy s Čechy. Po válce, když jí bylo 14 let, se měla vrátit znovu do 1 třídy v české škole, aby se učila mluvit česky. Místo toho, ale raději nastoupila do práce do továrny Kalla. Tam se potom seznámila se svým mužem, který pocházel ze Slovenska. Přišel sem se svojí rodinou za prací. Když se chtěli vzít, museli podat žádost do Prahy a na Slovensko. Žádost několikrát zamítli. Svatbu povolili, až po narození první dcery. Spolu potom měli ještě 3 dcery. Kallu, kde pracovali, zavřeli, místo ní vznikla kasárna. V Kovářské nebyla žádná práce pro muže, proto v roce 1957 odešli za prací sem. Nejprve bydleli v Chodově, pak se přestěhovali do Nové Role. Oba dostali práci na šachtě (nyní Sokolovská uhelná), kde zůstali až do důchodu. S tím, že je Němka, už v té době problémy neměla.